

26 грудня 2013 р. відбулося засідання колегії Міністерства освіти і науки України. Про стан розвитку науки у вищій школі поінформував директор департаменту наукової діяльності та ліцензування МОН О. Якименко. За його словами, для підвищення ефективності бюджетного фінансування науки у вищій школі є вже перші результати. Так, запроваджені об'єктивні критерії оцінювання результативності науково-технічної діяльності вищих навчальних закладів. У першу чергу йдеться про ефективність вкладених бюджетних коштів. Оцінка такої ефективності вимірюється конкретними показниками. Кращих успіхів за коефіцієнтом використання бюджетних коштів досягли технічні, будівельні, транспортні та політехнічні вищі навчальні заклади, зокрема ті, що розташовані в промисловій зоні, де працюють підприємства.

Як повідомив О. Якименко, забезпечено орієнтацію університетської науки на фінансування прикладних наукових і технічних розробок. У 2013 р. для університетів це співвідношення досягло рівня 38:62. Тобто 62 % спрямовано на прикладні дослідження й розробки, що відповідає загальносвітовим тенденціям фінансування науки.

Також директор департаменту наукової діяльності та ліцензування МОН зазначив, що забезпечено перехід на конкурсні засади відбору робіт з фундаментальних та прикладних досліджень. Сьогодні «базове фінансування» в міністерстві здійснюється на принципах прозорості, етапності (внутрішній і зовнішній конкурс), експертної оцінки (за допомогою системи експерти оцінюють роботи дистанційно, крім голови ніхто не знає у кого яка робота) та конкурентності робіт (визначені критерії, за якими здійснюється оцінка роботи та нарахування відповідних балів).

О. Якименко поінформував про започаткування комплексних міжвузівських наукових проектів. Це дало можливість у рамках одного проекту об'єднувати зусилля провідних наукових шкіл та їхні матеріально-технічні ресурси. Крім того, він наголосив на тому, що «головною проблемою залишається те, що науковці не завжди орієнтуються на потреби економіки. Це призводить до того, що результати напрацювань залишаються «лежати на полицях». Тому, щоб змінити ситуацію в цьому напрямі, міністерством системно ведеться робота щодо спрямування університетського науково-технічного потенціалу на забезпечення реальних потреб економіки України». За його словами, здійснюється розробка й впровадження інструментів державної підтримки наукової та інноваційної діяльності; підтримка й розвиток наукової та інноваційної інфраструктури; запровадження державно-приватного партнерства в науково-технічній та інноваційній сферах.

Ще одним напрямом реформ, як зазначив О. Якименко, є підвищення конкурентоспроможності сектору наукових досліджень і розробок.

Директор департаменту наукової діяльності та ліцензування МОН поінформував, що у 2012 р. продовжено термін дії державної цільової програми «Наука в університетах» до 2017 р. Здійснюється перехід на міжнародні критерії оцінювання праці вчених. Протягом 2013 р. Міністерством освіти і науки вживалися заходи щодо забезпечення вищих навчальних закладів і наукових установ доступу до електронних ресурсів комерційних наукометричних баз. На сьогодні 75 вищих навчальних закладів та наукових установ, підпорядкованих міністерству, залучені до роботи щодо підписання двосторонніх угод з компанією Elsevier. Двадцять дев'ять вищих навчальних закладів вже уклали договір з компанією Elsevier щодо отримання доступу та використання інформаційного контенту наукометричних баз даних Scopus. Міністерством готуються пропозиції щодо стимулювання вищих навчальних закладів до збільшення показника цитування шляхом його включення до державних вимог з акредитації магістрів та вищого навчального закладу за IV рівнем акредитації *(На колегії МОН обговорено питання стану розвитку науки у вищій школі та підбито підсумки Універсіади-2013 // Міністерство освіти і науки України (<http://www.mon.gov.ua>). – 2013. – 27.12).*